

Az erkölcsi gondolkodás alapjai II.

JÓT A ROSSZTÓL...

Javasolt feldolgozási idő: 2 óra

1. feladat

Nem minden meghozott erkölcsi döntés, illetve cselekedet tekinthető egyértelműen jónak vagy rossznak. Az alábbi szituációk ilyen kétséges helyzetekről szólnak.

- a) Minden cselekedetünkben benne rejlik a választás, hiszen minden egyes helyzetben vagy tudatosan, vagy reflexszerűen mérlegelünk, és jó vagy rossz döntést hozunk. Ám adódik egy harmadik megoldás is, amikor nem aktívan, hanem passzívan járunk el, vagyis bizonyos tényezők hatására tartózkodunk a konkrét cselekvéstől. Ennek lehet pozitív és negatív kihatása is.

Vizsgáld meg ezeket az eshetőségeket konkrét példák alapján, és válaszolj a feltett kérdésekre!

1. *Sétálok az iskolaudvaron, és arra leszek figyelmes, hogy egy cserép csúszik lefelé a tetőről, ami alatt diákok beszélgetnek. Elítélhető vagyok-e erkölcsileg azért, ha nem cselekszem, és ha nem figyelmeztetem a beszélgető diákokat?*
-
-

2. *Ha az edzőm arra kér, hogy a döntő győzelem érdekében csaljak a mérkőzésen, azonban én inkább fel sem megyek a pályára, vagyis passzív maradok, akkor erkölcsileg elítélhető az ellenkezésem vagy nem?*
-
-

b) Már biztosan veled is előfordult, hogy alaposan megfontoltad, miként jársz el, mégis rosszul sült el a dolog, vagy éppen fordítva.

1. *Erkölcseleg helyesnek ítéltető-e meg a cselekedeted akkor, ha éhező barátodnak adod az uzsonnádat, ő viszont rosszul lesz tőle, mert allergiás aogyoróra?*

2. *Etikai szempontból pozitívan értékelhető-e az a cselekedet, ami úgy jár pozitív következményekkel, hogy az nem állt a szándékodban?*

c) Vannak olyan helyzetek, amikor nem nevesíthetők, nem jelölhetők meg konkrétan az erkölcsi vétkek elkövetői, ilyenkor ún. **bűnös struktúráról** beszélünk. Például:

- Ha valakik nem élnek egészségtudatos életet.
- Ha valaki nem kér számlát a mosógépet megjavító, anyagilag eladósodott szerelőtől, mert így remél könnyíteni sanyarú sorsán.

Említs még néhány hasonló esetet!

2. feladat

Négy barát úgy dönt, hogy gyalog átszeli a sivatagot. Időközben kiderül, hogy csak háromadagnyi ivóvizet hoztak magukkal, így mérlegelniük kell, hogyan járjanak el. Az alábbi eshetőségeket vetik fel:

- A. Arányosan elosztják a vizet egymás között, de így lassan mind a négyen szomjan halnak.
- B. Arányosan elosztják a vizet egymás között, és kijelentik, hogy bárki bármilyen eszközzel szerezhet a másiktól vizet. (Ennek az az ára, hogy akár egynél többen is meghalhatnak.)
- C. Arányosan elosztják a vizet egymás között, letáboroznak, bízva a szerencsében, hogy valaki majd rájuk talál.
- D. Hárman teljes adag vizet kapnak, negyedik társuk viszont idővel biztosan lemarad és meghal.
- E. Hárman teljes adag vizet kapnak, negyedik társukat pedig, hogy megkíméljék a szenvedéstől, megölik.

*Véleményed szerint mi lenne a legoptimálisabb megoldás etikai szempontból nézve?
Felvethető-e egyéb, etikai szempontból elfogadható jó megoldás?*
